

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

In Passionem D.N. Iesv Christi Homeliae quinquaginta sex, Theoremata
viginti octo, totidemque sermones. In Monotesseron Praeterea Eivsdem
Passionis Dominicae, iuxta Euangelistarum & historiae fidem, Elucidatio.
Conciones ad Haec Paraeneticae in praecipuis anni & Sanctorum
festiuitatibus habitae

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.XXVIII

Præcellentia Angelicæ naturæ quanta, de ipsorum erga nos fidelitate,
deq[ue] multiplici scandalo vitando. Ser. IV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47113)

Ceremonia
externa
quo fieri
debeant.

Scopus reli-
gionis mo-
nasticæ tem-
per attende-
dus quis sit.

Hæc enim, id est, deuotio & reuerentia, faciunt vt veniæ, genuflectiones, supplicationes, vt inclinationes nostræ non ita perfunctoriæ atque steriles, & ita penè sint mortuæ, hoc est, intentione ac spiritu carentes (sicut quorundam esse timeo) sed viuæ atque ex pietatis deuotionisq; feruore quasi modo primum genitæ siue elicite, per intentionem tunc vigentem Deo offerantur atque in Deum referantur. Hoc contra eos est, qui rarissimè ad Iesu aut matris eius nomen caput inclinant, qui venerabili sacramento, non toto (vt monachorum est honorum) corpore se curuant, sed tanquam si rustico bonam diem optarent, capite vix modicum inclinato salutant. Ad Gloriam Patri (vbi sanctæ Trinitati cœlestes etiam beati se inclinant) stant erecti aut quasi phantasijs pleni, vix in fine ad sedendum potius, quam ad inclinandum se parumper submitunt. Ad finem diuino in officio currunt, quasi operatilla perditæ forent, aut tempus inutiliter consumptum, q; diuinis laudibus, diuinis ministerijs, diuinisq; cultui impenditur, aut inania futiliaq; alia quibus occupantur, & ad quæ festinant, Dei obsequijs præferenda sunt. Verum hæc ad alios. Vos autem, charissimi fratres, rogo ac moneo, vt scopum finemq; vestrum, id est, vocationis vestræ attendatis, studeatis puritati cordis, seruituti quæ Deo promissistis. Facite cum deuotione, reddite cum hilaritate quæ Deo obtulistis. Vnusquisque suæ animæ curam impendat, & alienam conscientiam non scrutetur. Sint colloquia vestra ædificationi, & ad prouocationem charitatis. Nemo alteri referat aut nunciet, vnde charitas illius aduersus fratrem aliquem minuatur. Nemo de se exemplum teporis aut mali operis fratris præbeat, nemo scandalum, id est, peccandi occasionem relinquat. Nemo offensionis memoriam aut amaritudinem erga aliquem in corde circumferat, sed serenitatem vultus, & floridum aspectum, dulcedinemq; cordis, & amicitiam verborum benignitatem (vbi loqui congruit) frater fratri exhibeat, præstante Domino Iesu Christo, qui est benedictus in secula, Amen.

IN EADEM SOLENNITATE.

Præcellentia Angelica natura quanta de ipsorum erga nos fidelitate, deq; multiplici scandalo vitando.

Sermo IV.

Angelis suis Deus mādauit de te, vt custodiāt te in omnibus vijs tuis. Psal. XC. In his verbis fratres charissimi, insinuat nobis immensa charitas Dei erga homines quia non satis est illi hæc visibilia, & temporalia nobis dedisse ad vsum, & solatū nostrum, sed etiam beatissimos illos spiritus angelicos dedit nobis in custodes, & ministros. Et quibus nobis? Ingratis, indignis, qui sumus in peccato concepti & enutriti. Nec solum vult vt custodiant animas nostras, sed etiam lutea vasa corporum nostrorum. In quo consideranda est beneuolentia maxima illorum spirituum, qui cum sint beatissimi, non cōtemnunt nos miseros & corruptibiles, sed dignantur nobis seruire in terris, vt possimus cum illis postea gaudere in caelis. Ipsi nos dignantur

tur visitare & colligere in sterquilino, vt faciant nos secum ciues in caelo. Propterea bene dicit Apost. *Omnes sunt administratores spiritus, missi propter eos qui in reductam captiuitatem salutis.* De hac charitate DEI exclamat Sanctus Augustinus in libro *Soliloquiorum*, dicens: Magna sunt Dñe beneficia tua, quibus nos honorificasti dans nobis angelos tuos spiritus in ministeriū nostri. Dederas enim nobis quicquid caeli ambitu cōtinetur. Et quasi parua esset hæc, quæ sub caelo sunt, addis etiam ea quæ sunt super caelos. Laudent te Domine de hoc omnes angeli tui, confiteantur tibi de hoc omnia opera tua, & ipsi sancti tui benedicant tibi. Hæc ille. Quæso charissimi vt attentis cordibus percipiat verba præmissa, scilicet. *Angelus suus DEVS mandauit de te.* Quid nos sumus, aut quid inuenit in nobis altissimus, angelorum dominus, & creator caeli & terræ, qui nostri nõ indiget, quod dignatus est immortales purissimos lucidosque spiritus angelicos nobis in custodes & ministros assignare? Quid, inquam, inuenit in nobis, quod dignatus est tanta & tot beneficia nobis conferre, quod tam est sollicitus custodire & iuuare nos millies plus, quam patres carnales, quod ita diligenter vnicuique singulariter prouidet, quasi illum solum & nullum alium diligeret, & quasi nulli alij intenderet, & tamen interim ita omnibus simul & communiter quasi nullum priuatim respiceret? Nunquid non magnum & mirabile est. Sicut etiam manifestissime probat illa sententia Diui Augustini, dicentis ad Dominum in *confessionum libris*: O tu bone omnipotens, qui sic curas vnumquemque nostrum tanquam solum cures: & sic omnes, tanquam singulos. Et reuera nisi Dominus Deus noster, sic nostræ inuigilaret salutis, sic nobis & singulis & omnibus nocte ac die intenderet, non posset non pessimè nobiscum agi: quando hic versamur inter medios hostes, non solum omni nocendi ac subuertendi arte instructissimos, sed etiam ad nocendum & decipiendum paratissimos atque audissimos: vt multa alia taceam pericula, quibus dum hic sumus, semper expositi sumus: adeo vt non immerito clamat sanctus propheta Hieremias: *Miser cordia Domini quia non sumus consumpti, quia non defecerunt miserationes eius.* Et Propheta Dauid: *Nisi quia Dominus adiuuit me, paulominus habitasset in inferno anima mea.* Sed Dominus Deus vtique est in nobis plenus misericordia & veritate: misericordia vt subueniat, veritate vt elidat hostes nostros, de quibus nobis per Apostolum polliceri dignatus est, quod non patietur nos tentari ab illis supra id, quod possumus, sed faciet cum tentatione prouentū, vt possimus sustinere. Quod ipsum quantæ sit benignitas, quisquis non videt, vix est inter viuos numerandus: maximè quando ita plerique omnes viuimus, vt digni sumus potius in quos seuerè & grauiter ira Dei iuste indignantis ingratitude & peruerfitati nostræ, animaduertat. Quod tamè tantum abest vt velit, vt multo sit paratior etiam auerfis, immeritis, ingratis, iniquis nunquā non profutissima liberalitate gratificari, quam vllus humanus animus vel pro seipso desiderare queat. Inde est, quod plurimos videmus nullo quamuis Dei timore præditos tamen multis Dei beneficijs foueri: vt vel inde perspicue liceat animaduerti, quam bonus sit Dominus Deus noster, quam paratus benefacere pijs, qui sic est beneficus in malos. Quod certè dolendum est à paucis attendi vel considerari, atque ex cōsequenti à paucis gratias agi Deo. Et tamen si rem iusto perpendamus iudicio, nunquid non reuera magnum,

Augustin.

Psal. 144.

Psal. 15.

Augustin.

Thren. 3.

Psal. 93.

1. Cor. 10.

Vt etiam i-

niquis grati

ficetur Deus

158

& mirabile est, quod ille sublimissimus rex cœlorum dignatur recordari vili-
 lum seruorum & inobedientium transgressorum & vermiculorum in ter-
 ra repentium? Certè si dominus magnus vel Imperator de nobis verbum ha-
 beret, gauderemus vtiq̃ue, & putaremus nos magnificè honoratos: quanto
 plus si quempiam mitteret salutatum nos & benedicere? Quare? Vtiq̃ue non
 tam propter beneficium, quam excellentiam & dignitatem personæ beneficia-
 rentis, quæ se nobis dignatur inclinare. Cur igitur parua videtur nobis be-
 neficia Dei, qui est summum, infinitum & omnipotentissimum bonum? Cur
 non videtur nobis magnum, cur non miramur & gratias agimus, quod præ-
 cepit tam nobilibus, tam sublimibus, tam beatis, tam gloriosis, tam quæ pul-
 chris spiritibus vt nobis seruiant vltibus, terrenis, defectuosis contemp-
 tibus & peccatoribus deformibus? Tanta verò est beatissimorum illorum
 spirituum pulchritudo & claritas, vt humana meos eam capere nequeat. Vt
 tamen modicum quid inde cogitare possitis, respicite quæso pulchritudi-
 nem & claritatem solis: quæ profectò tãra est, vt extinguat vel obscuret ele-
 ritatem stellarum, id est, faciat non apparere eas propter sui luminis mag-
 nitudinem. Si autem vel tot essent soles, vt dicit Anselmus, quot sunt stellæ in
 cœlo, & vnus angelus ostenderet nobis claritatem suam, tanta ea esset, vt cle-
 ritate sua omnes istos soles, ne viderentur obtegeret. Item, sicut sol vnus
 pulchritudine sua terram, sic angelus incomparabiliter excellit solis pulchri-
 tudinem. Angelica etiam natura, vt Beatus Augustinus ait, cætera omnia
 quæ Deus cõdidit excellit dignitate naturæ. Dignitate, inquam naturæ: quia
 beata virgo Maria excellit illos quidem, at non ratione naturæ, sed gratia.
 Siquidem ex natura sola, id est, ratione naturæ non eo pertigit vt effectus Dei
 mater, sed ex dono gratiæ. Ecce talibus, tam dignis mandauit Deus vt collo-
 dian nos pauperes & fragiles. Diuus autem Bernardus præallegata discutit
 verba dicit: Mira dignatio & verè magna dilectio charitatis. Quis enim quibus,
 de quo, & quid mandauit? Siquidem Deus angelis mandauit, de te homine
 mandauit, & vt custodiant te in omnibus vsq̃ tuus mandauit. Quam tibi debet
 hoc verbum inferre reuerentiam, afferre deuotionem, & conferre fiduciam
 Reuerentiam pro præsentia, deuotionem pro beneuolentiâ, fiduciam pro ca-
 stodia. Verùm, ijs præmissis, videamus nunc fratres charissimi, Euangeli-
 um diei huius, atque inde aliquid ad nostri institutionem trahamus. Habet
 enim multa saluberrima ac notatu digna documenta. Audistis enim nocte Eu-
 uangelium idem legeretur in choro, quemadmodum Dominus erudierit disci-
 cipulos suos de scandalo cauendo, sumens occasionem fortitan talia dicens
 ex his quæ proximè ipsi ante hoc Euangelium acciderat. Nam Sanctus Mat-
 theus in præcedenti capite scribit, illos qui didragma accipiebant, accesserunt
 ad Petrum, atque dixisse: Magister vester non solum didragma Qui ait: Euan-
 gelium Et cum intrasset Petrus domum, præuenit eam IESVS, dicens: Quid tibi uideatur
 mon? Reges terræ à quibus accipiunt tributum vel censum? à filiis suis, vel ab alienis?
 Et ille dixit: Ab alienis. Dixit illi IESVS: Ergo liberi sunt filij. Vt autem non serui-
 lizemus eos, uade ad mare, & mitte hamum, & eum piscem, qui primus ascenderit,
 tolle: Et aperto ore eius, inuenies staterem: nam sumens, da illis pro me, & pro
 Hora discipuli ad resam, dicentes: Quis putas maior est in regno cælorum? Et dicitur

Præcellentiæ
 angelicæ
 naturæ quã
 ta sit.

Anselm.

Augustin.

Mariã Dei-
 param ex-
 cellere an-
 gelicam cel-
 stitudinem
 ac claritatẽ.
 Bernard.

Matt. 18.

Matt. 17.

Matt. 12.

Iesus paruulum. (Sunt qui dicant paruulum istum fuisse Sanctum Martialem, qui postea etiam caena interfuerit, pedumque lotioni peluim cum aqua ministrauerit) *statuit cum in medio eorum, & dixit: Amen dico vobis, nisi conuersi fueritis, scilicet à superba hac contentione vestra.* (Enimvero vt superbi trahebant inter se, quis esset maior in regno caelorum) *& efficiamini sicut paruuli, id est, humiles & parui in oculis vestris, non intrabitis in regnum caelorum.*

Esa. 14.

Quia sicut diabolus cecidit per superbiam è caelo, sic qui vult ascendere, per humilitatem oportet ascendat. *Quicumque ergo humiliauerit se sicut paruulus iste, hic est maior in regno caelorum,* id est, qui hic humilior fuerit & minor, postea erit sublimior & maior. Sed quærat hic fortasse aliquis, quamobrem Christus paruulum voluerit exempli loco ponere. Respondendum, propter conditiones quasdam puerorum, quæ etiam seniles ætates deceant, quas & nos imitari debeamus, quemadmodum nos hortatur Apostolus, dicens: *Nolite pueri effici sensibus, sed matritia paruuli estote.* De his ait quidam.

Sunt pueri puri, parui, paruusque cibantur,

Currunt, latantur, cito dant, cito pacificantur.

Sunt igitur pueri puri, id est, innocentes contra maliciam, atque luxuriam.

Puerorum
proprietas
quæ sint.
Matt 19.

Secundo, sunt parui, id est, humiles contra superbiam. De quibus ait Dominus: *Sinite paruulos venire ad me, talium est enim regnum caelorum* in quod nullus nisi humilis ingreditur. Tertio, pueri paruus & paucis cibantur, suntque sobrii contra gulositatem, & vilibus, quod ad corporis necessaria attinet, contenti sunt. Ita & nos charissimi sobriè viuamus, quemadmodum nos hortatur Apostolus, dicens: *Sobriè, iuste & piè viuamus in hoc seculo, expectantes beatam*

Tim. 8.

spem & aduentum gloriæ magni Dei. Et alibi: *Habentes victum & quibus tegamur, his contenti simus.* Quarto, pueri currunt contra acediam. Et nos etiam curramus viam mandatorum Dei, donec occurramus omnes in virum perfectum. Quinto, pueri latantur, quia sanguis recens, purus & plenus pueros currentes & lætos reddit. Et sanguis Christi Iesu in sacramento à nobis sumptus alacres nos Deo reddere debet, qui hilares diligit datores, veloces & currentes in suo seruitio, & inquietos in temporalibus, utpote quæ nobis fastidio potius sunt, donec quiescamus perfectè in summo bono, vnico & maximo. Hæc lætitia quoque facit gaudere bonis proximi, quod est contra inuidiam, quæ aliena felicitate cruciatur. Sexto, pueri cito dant, suntque liberales contra auaritiam. Septimo, cito pacificantur contra iram, & faciliè obliuiscuntur omnium quæ aduersus eos committuntur. Et nos simus pacifici, vt filij

1. Tim. 6.

Psal 118.

1. Cor. 13.

2. Cor. 9.

Matt 5.

Martinus.

Gregorius.

Dei esse mereamur. Has igitur paruulorum condiciones, quæ etiam canos decent annos, & nos pro viribus imitari studeamus. Sequitur deinde in Euangelio, *Et qui susceperit vnum paruulum tale in nomine meo, id est, ob mei amorè, me suscipit.* Hic certò discimus Domini testimonio, quicquid proximo impendimus propter Christum, hoc eundem sic accipere ac remunerari, ac si ipsimet factum esset. Exemplum huius habemus in sancto Martino, qui palij sui partem dedit pauperi propter Deum, & nocte vidit Christum illa parte pallij vestitum. Et in sancto Martirio monacho, qui, vt beatus Gregorius in homilia scribit, volens portare leprosum ad hospitium, portauit ipsum Christum. *Qui autem scandalizauerit vnum de pusillis istis, qui in me credunt, expedit ei vt suspendatur mola asinaria in collo eius, & demergatur in profundum maris.*

Ille

Scandalum quoniam modo quis alteri fit.

Ille alium scandalizat, qui dicit vel facit aliquid minus rectum, quod alteri est occasio ruinae vel peccati. Id verò minus rectum censetur, quod est malum ex se: vel quod licet non sit malum, habet tamen speciem mali: ut si aliquis adfit personae suspectae tempore vel loco suspecto, etiam si nihil cum ea mali conferat, nihilominus intempestivum eiusmodi colloquium habet speciem mali: & idèò abstinendum est à talibus, sicut à malis, ne alteri dicitur murmurandi vel detrahendi occasio: aut si oporteat tale aliquid fieri, abhibenda sunt circumstantiae necessariae, ita ut nemo possit iure meritoque offendiculum capere. Dupliciter autem quispiam alteri scandalum praestat. Uno modo per se, & ex intentione, ut dum aliquid dicit, vel facit, per quod data opera intendit alium trahere ad peccatum. Et si peccatum illud, ad quod nititur alium trahere sit mortale, siue scandalum aliis patiat, siue non, ipse nihilominus peccat mortaliter. Ut si quis dicat verbum iocosum mulieri, vel oculis eius sese ingerat, ut ad amorem sui & libidinem illam provocet, peccat mortaliter. Nā licet alioqui verbum iocosum in se non sit mortale, tamen illi mortiferum fit propter malam intentionem, etiam si alius non scandalizetur. Vel, si per aliquod mortale peccatum conatur, & intendit alium ad veniale inducere. Et isto utroque modo scandalum est speciale peccatum. Et qui sic scandalizat alium ex intentione, interdum duo mortalia committit vitia, quando praeterquam quod ipse mortiferum committit crimen etiam alium ad simile vult inducere. Si autem ad veniale, per aliquod quod etiam non sit nisi veniale quempiam velit pertrahere, iam peccat venialiter, ut qui provocare alium nititur ad risum verbo ridiculo. Alio modo fit per accidens, quando scilicet aliquis dicit vel facit quippiam, quod de se eodem modo est, ut possit praebere alteri occasionem peccandi, nec tamen ipse eodem animo facit, ut alium trahat ad peccatum, sed ut suae satisfaciat voluntati. Et sic scandalum non est semper speciale peccatum, praeter id quod est opus ipsum ex suo genere. Potest tamen scandalum tale, quod non fit ex proposito & intentione, & veniale, & mortale esse peccatum. Veniale quidem, quando peccatum veniale est, unde id scandalum sumitur: vel sit aliquid quod de se non est peccatum, sed habet speciem mali, unde alius potest ad peccatum pertrahi. Mortale verò, quando ipsius scandali materia est mortale peccatum alijs manifestum: siue etiam quando aliquis committit peccatum veniale, vel quod habet solum speciem mali, nec est per se illicitum: sed videtur ipse ex illo opere vel dicto alium in peccatum mortale ruiturum, & tamen non vult omittere propter salutem proximi, quamvis licite & bene possit etiam sine detrimento: is nimirum peccat mortaliter. Quare? Quia facit contra charitatem, eo quod non vult servare proximum suum à peccato mortali ubi potest & debet curam habere salutis proximi. Exempli gratia: Si quis noverit ex aspectu sui vel praesentia sceminae cuidam tentationem & concupiscentiam mortiferam cum ipso peccandi nascituram, licet ipse non ex causa illius se aspectui offerat, ut ex ipso tentetur, nec aliquid mali intendit, attamen si aduertit illam mortaliter sui aspectu tentari, quamvis possit eodem modo deuitare, ne ab illa videatur, nec vult tamen, eo quod non curat salutem illius, peccat utique mortaliter. Tales omnes sunt peiores homicidas, quia occidunt non corpus, sed animam: imò duas animas, & suam, & alterius.

Scandalum ut fiat bifariam.

Scandalum quando fit peccatum mortiferum

Scandalum quando fit peccatum veniale.

Scandalum quando non fit speciale peccatum. Scandalum per accidens qui contingat fieri peccatum.

Scandalizantes peiores esse homicidas.

Simile

Similiter qui loquitur (sicut prius dixi) cum suspecta persona loco & tempore suspecto, aduertitq; alios videntes inde scandalum pati, ac incitari ad detrahendum & murmurandum, & potest quidem dimittere, sed non curat, is peccat tantum, quantum illi obloquentes. Præstat enim eis occasionem, quam posset subtrahere. Secus autem esset, si non posset. Iam aduertitis puto, quantum errant, qui dicunt: Ego suscipi deq; fero quid alij de me loquantur, vel sentiant, aut iudicent. Nam si facit aliquid quod habet speciem mali, & potest dimittere atque occasionem scandalum, id est, murmurationis præscindere, me facit, grauius scire pescat. Vel, si non informat alios, quantum potest ne scandalizentur, qui errant murmurando, vel malè iudicando, de aliquo opere bono, ipse utique peccat: quia tenemur etiam famæ nostræ consulere propter proximum. Sed si informat eos, quod ita sit necesse facere & licitum, & alij nihilominus murmurant, ipse excusatus est, & scandalum illorum ex malitia proficiscitur sicut Pharisæorum, qui scandalizabantur in Christo. Multo plus tamen peccat, (sicut prædixi) qui ex proposito alium nititur trahere ad peccatum, illicito eum ad suam societatem, vel imitationem: vel aliquid facit ea mente ac intentione, vt alius obloquatur & irascatur, & cætera.

Matt. 18.

Potest ex hoc facile animaduerti, vt frequenter quod de se est peccatum exiguum, propter scandalum fiat magnum: vt si aliquis frangat ieiunium, vel silentium manifestè, & alius videt & imitatur, & illum alius, & alium alius: atque ita consequenter, donec tandem bonæ consuetudines & statuta pessum eant, & mala consuetudo introducatur, & quasi pro lege obseruetur. Quantum putatis fratres peccare tales, qui sic alijs præbent occasionem, & sæpè coram sodalitate & ordinem peruertunt ac perdunt, sicut heu multis iam accidit ordinibus? Tales certè omnium peccatorum sunt rei, quæ inde ex suo peccato sequuntur: quia peccant non solum in semetipsis, sed etiam alijs. Propterea damnatorum pœna semper augetur vsque ad extremum diem iudicij: quia reliquerunt malum exemplum, quod posteri etiam mali imitantur. Beatorum etiam gloria augetur de bono exemplo, quod alijs reliquerunt, & de bonis operibus quibus homines iusti imitantur eos. Vnde sancti Bruno patris nostri gloria vel gaudium augetur, semper, quoties aliquis bene vulturus & saluandus eius institutum, id est, nostrum ordinem amplectitur. Siquidem ipse tali occasionem salutis præstitit hoc ipso, quod eius modi viuendi modum & instituit, & exemplo demonstrauit. Sed reuertamur ad Euangelium. Qui sic scandalizat proximum, dans ei occasionem peccati mortalis, expeditur ei, quod suspenderetur mola asinaria in collo eius, & in profundum maris demergeretur, id est, melius esset ei corporali ac temporali morte puniri in præsentis seculo, quam propter scandalum æterna morte damnari in futuro. Mola asinaria. Loquitur secundùm morem illius patriæ, vbi damnati ad mortem mergebantur in mare, ligato saxo ad collum eorum. *Ve mundo à scandalis.* Mundo, id est, mundanis hominibus, non qui mundanas habent vestes, id est, in mundo conuersantur, sed qui mundana habent corda, quales etiam est reperire inter cœnobitas, qui sub veste monastica corda gerant secularia, id est, quorum cor & amor seculo dedita sunt, qui etiam non absurdè mundus vocentur. Et vè illis à scandalis, quia ingerunt

Exemplum malum de se alijs præbentes quæ grauius delinquant. Exemplum bonum de se relinquentes vt semper mereatur.

Mola asinaria quid insinuet.

B b b

scanda-

scandalum proximo. Neesse est enim, vt veniant scandala: verum tamen vt homini
 illi per quem scandalum venit. Si quidem homines seculariter, & pro sua volun-
 tatis libidine velint viuere, neesse est vt sequantur scandala. Similis est hic cu-
 cendi modus, ac si medicus cernens quempiam mala vri victus ratione sua
 diata, dicat. Neesse est vt iste ægrotet. Si autem manus tua vel pes tuus scandaliz-
 at te, abscinde eum, & projice abs te. Ante prohibuit nobis, vt non scandalize-
 mus proximo: iam monet etiam vt non recipiamus scandala, id est, vt non
 scandalizemur. Dicit ergo: Si manus tua vel pes tuus scandalizat te, &c. Quod nō
 est secundum literam accipiendum, quia nec hoc licet, sicut nec seipsum occi-
 dere. Non enim membrum est originalis causa peccati, vnde si amputaretur
 nihilominus vigeret concupiscentia interior. Hic ergo sensus est. Si manus tua
 vel pes tuus scandalizat te, &c. id est, si per tactum manuum, vel per gressum pe-
 dum, vel per visum oculorum traheris ad peccatum, abscinde illud mem-
 brum, id est, prohibeas tibi actum illius membri quantum ad hoc, vbi est
 occasio peccati. Si per aspectum mulieris, vel accessum, vel stationem semina-
 te ad peccatum tentari: hoc enim est scandalizari: tunc abscinde pedes, & o-
 culos erue id est, non vadas illuc, & contineas oculos, ne sis tibi, si occasio
 peccati. Ecce hic docemur, quod oporteat nos occasionem peccati vitare
 si velimus recte pœnitere & confiteri, alias peccatum non dimittitur quia
 statumus reuera à peccato abstinere quando quidem non fugimus occasio-
 trahentem ad peccatum. Charissimi fratres, fugite mulierum aspectum &
 allocutionem. Quid neesse est vt exponatis vos periculo. Sanctus Gregorius,
 qui nobis longè sanctior fuit, dicit: Luxuria à carne forsitan abscissa est, sed à
 corde funditus abscissa non est. Quid videre iuuat, quod nō potest sine pec-
 cato concupiscere: Certum est enim, post aspectum cito sequi concupiscentiam.

Manus ac
 pes quō di-
 cantur scan-
 dalizare.

Mulierum
 aspectus &
 colloquia
 quant opere
 fugienda
 cenobitis.

Gregorius.

Diabolus
 quo iam la-
 queo vitur
 in deceptio-
 ne in auto-
 num.

Galat. 2.

Sed aliqui non sentiunt tentationem vel non intelligunt. Diabolus enim ad
 astutus est, vt vbi interdum duos coniungit in principio quasi puro quodam
 & spiritali ductos amore, sinat eos quietos, ab omni illicito motu carnis & cogi-
 tationis donec quadam familiaritate sibi intantum cohæreant adeoque
 diligant, vt non possint ab amore se excutere, & tamen nihil carnale etiam
 num cogitant. Postquam autem diabolus videt eos sic amore sibi deuinctos,
 iam tum erigit caput suum, & spiritaliorem amorem & familiaritatem vertit
 paulatim in carnalem. Deinde incipiunt iocari, ridere atque munuscula vi-
 tro citroque dare tandemque (quando iam sibi ipsi audent detegere corda sua)
 inflammat eos ad carnalia perpetranda peccata. Tum verò diligunt se mutuo
 perditè, timentique separari, potiusque consentiunt inter se in peccatum: sicque
 illis quod Apostolus quibusdam dicit, *Vt qui spiritu sibi cepisse videbantur, carne*
 consumment. Quod si non possint eos in peccati precipitium deijcere, exci-
 tationem offerre valeant, impediuntur, variisque cogitationum & desideriorum
 æstibus agitentur.

Et quamuis plurimum sperem fratres charissimi tentationem huiusmo-
 di non esse in vobis, tamen hæc ad præmonendos vos dixerim, quia per tales
 tentationes non pauci spirituales, & qui videbantur etiam sicut angeli coe-
 uersari in celo, vsque ad inferos prolapsi sunt. Quamquam vt hæc dicerem,
 etiam illud me mouit, vt ex his discatis astutiam diaboli, qui cum non
 potest

potest, vel non audet hominem aperte illicere ad peccatum, commouet tamē eum ad diligenda aliqua, quæ licet ex se non sint manifestè mala, sunt tamen occasio mali: & facit eum talibus per amorem inhzere, ita vt inuitus ea deserat, maximè cum non sint manifestè mala. Porro, vbi huiusmodi est inuolutus occasioibus, iam tum diabolus vtitur illis ad euertendum hominem quasi quibusdam instrumentis.

Atque in his vigilandum nobis est, vt videamus quid nobis præstet peccandi occasionem. Sicut enim medicus non potest curare infirmum, nisi sciat, tollatq; prius causam & occasionem morbi: sic neque nos peccatum vitare valebimus, nisi antea occasiones eius profcindamus. *Videte ne contemnatis vnū ex his pusillis. Dico enim vobis, quia angeli eorum semper vident faciem Patris mei, qui est in caelis.* Angeli etiam quando nobiscum sunt fungentes ministerio suo erga nos instruendos ac dirigendos, nihilominus tamen fruuntur Deo, gaudiumq; suum habent plenum, perfectum & quietum in iucundissima Dei visione. Sed inter hæc considerandum est secundum beatum Hieronymum, quanta sit dignitas animarum, vt vnaquæq; à principio natiuitatis suæ habeat angelum custodem: & non solum à principio natiuitatis ex vtero, sed creationis in vtero, quando corpori infunditur. Non autem solum vnaquæq; anima sed etiam omnis regio, natio, conuentus, ciuitas, & cætera sanctum habet angelum ipsi bona prouidentem. Quæ omnia quid aliud nobis loquuntur nisi immensam erga nos Dei charitatem, qua tanti nos facit, vt eos velit nobis esse quasi administratos quosdam, qui nobis natura sunt præstantiores? Ergo charissimi diligamus Deum & omnibus cordis medullis gratias ei agamus, qui tanti nos æstimat. Diligamus etiam & propeusissimis animis veneremur sanctos angelos custodes nostros, quod non solum nullo cum tadio, sed etiam promptissima beneuolentia & alacritate seruiunt nobis nocte, ac die.

Non prætermittamus vllum diem, quo non speciatim honoremus singuli angelos nostros: sed & omnibus in commune habeamus honorem, vt eorū patrocinijs adiuti, possimus enadere laqueos dæmonum, & miseras ac tērationes vitæ huius præstante Domino nostro Iesu Christo, qui est benedictus in secula, Amen.

IN EADEM SOLENNITATE.

Quo pacto Angelorum solennitas colenda sit: vt Angelos imitari debeamus, & de angelorum erga nos beneficijs.

Sermo V.

In resurrectione erunt sicut Angeli Dei in caelis. Matth. 22. His verbis fratres charissimi Dominus noster Iesus Christus Saducæorum reprehendit & confutauit errorem obijcientium exemplum feminae, quæ septem subinde fratribus nupsit, atque nosse volentium, cuius tandem in resurrectione futura illa vxor foret. Non enim credebant nos resurrecturos. Quibus tum Dominus ait: *Erratis nescientes scripturas. In resurrectione enim neque nubent, neque nubentur, sed erunt sicut Angeli Dei in caelis.* Nobis hæc verba bre-

Angeli in suo ministerio vt semper fruuntur Deo perfecte.

Hieron.

Animarum dignitas quanta sit.

Matth. 22.
Luc. 20.
Act. 17.
Matth. 22.

